

Tahran'lar karışınca...

Türkiye / 03/02/2011

Ankara Tahran Caddesi'ndeki banka şubesine İran baskını. ABD'nin Türk bankalarının İran ile para trafiğini çok yakından izlediği ilginç bir olayla ortaya çıktı.

Vatan Gazetesi'nin haberine göre İstanbul'daki bir bankadan Ankara'daki bir başka bankaya yüklü bir döviz transfer edildi. Ancak transfer yapılan şubenin adresi Tahran Caddesi'nde olunca işler karıştı. ABD Hazine Bakanlığı bu transferin Tahran'a yapıldığını zannetti ve SWIFT aracılığıyla yapılan işlemi bloke ettirip banka yönetiminden hesap sordu.

Amerikan Hazine Bakanlığı'nın İran'ın nükleer füze programına destek sağladığı gerekçesiyle iki Türk ile üç Türk şirketini kara listeye almasına ilişkin tartışmalar sürerken, Amerikalılar'ın Türk bankalarını çok yakından izlediği, Ankara'da yaşanan tuhaf bir olayla gün yüzüne çıktı.

Skandal, Amerikalılar'ın iki Türk bankası arasındaki para transferini bloke etmesiyle ortaya çıktı. Edinilen bilgilere göre, İstanbul'daki bir Türk bankasından Ankara'daki bir başka bankaya ciddi miktarda döviz transfer edildi. Döviz transferi yapılan banka şubesinin adresi Ankara'daki Tahran Caddesi olunca işler karıştı. ABD Hazine Bakanlığı İran'a ciddi döviz transferi yapıldığını görünce alarma geçti.

Bizim Tahran şubemiz yok ki...

Havale yapılan kişinin Tahran'da yaşadığını düşünen Amerikalılar işlemi bloke ettirdi. Hemen ardından da paranın transfer edildiği bankanın yetkililerinden bilgi istediler.

SWIFT kullanılarak gerçekleşen para transferinin ardından, paranın transfer edildiği bankanın genel müdürlüğüne telefon açan Amerikalılar, "Tahran'a sizin üzerinden para aktarılmasına neden müsaade ediyorsunuz? Uluslararası yaptırımları delmeye çalıştığının farkında değil misiniz?" diyerek hesap sormaya kalktı.

Banka yetkilileri ise Tahran'da şubeleri olmadığını, söz konusu alıcının Ankara'daki Tahran Caddesi'nde ikamet ettiğini anlatınca Amerikalılar bir yanlış yaptıklarını anladılar ve işlem üzerindeki blokajı kaldırdılar.

Bu olay Amerikalılar'ın Türk bankalarının para hareketlerini de yakından izlediğini ortaya çıkarırken, uluslararası para trafiğinde önemli bir yere sahip olan SWIFT'in de güvenilirliğini de tartışmaya açtı. Amerikan istihbarat birimlerinin 'terörle mücadele' gerekçesiyle dünya üzerindeki para hareketlerini yakın izlemeye aldığı 2006 yılında ortaya çıkmıştı.

Büyük Birader 11 Eylül'den sonra sisteme sızdı

11 Eylül 2001'deki terör saldırılarının ardından ABD Başkanı Bush'un onayıyla devreye giren gizli bir program kapsamında El Kaide bağlantılı para transferlerinin tespit edilebilmesi gerekçesiyle SWIFT şirketinden kişisel bilgiler CIA tarafından istendi. SWIFT Belçikalı bir şirketti ancak şirketin veri bankasının ABD topraklarında olması, şirketin bu gizli bilgi paylaşımına ikna edilmesinde ABD'nin elini güçlendirdi.

2006 yılında, tüm transferlerin ABD yetkilileri tarafından izlendiği ortaya çıktı. The New York Times gazetesinde çıkan bir haberde Amerikan İstihbarat birimleri ile SWIFT arasında bilgi paylaşımı anlaşması yapıldığı bilgisine yer verildi. Haberin ardından SWIFT yetkilileri bir açıklama yaparak, Amerikan yetkililerine belli koşullarda sınırlı bir izin verdiklerini kabul ettiler.

Konu Avrupa Birliği'nde de tartışmaya açıldı. Belçika makamları ABD'nin para hareketlerini izlediğini bildiklerini zımnen kabul ederken kişisel verilerin korunmasının devlet kurumları arasındaki bilgi paylaşımını kapsadığını ancak SWIFT şirketinin devlet kurumu değil, özel sektör olmasının bu noktada rahatsızlık yarattığını belirttiler. Tartışma özel hayatın gizliliğinin korunması noktasında alevlendi. AB'deki tutum bu veri akışının devam etmesi, ancak sıkı kontrol altında ve sınırlı tutulması yönünde oldu.

Dünyanın önde gelen banka ve finansal kuruluşları arasındaki para transferine aracılık eden SWIFT, 200 ülkedeki 7200 kuruma hizmet veriyor.

Swift nedir?

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) dünya çapında bankalar arasında elektronik fon transferi sağlayan özel sektör tarafından kurulan bir sistem..

Bankalararası ödeme transferlerinin bir kaç dakika içinde gerçekleşmesini sağlayan bu sistem 1973 yılında kuruldu ve 1977 yılında fiilen çalışmaya başladı. 6 bine yakın üyesi bulunan sistemden günde ortalama 3 milyon para transferi yapılıyor. (Vatan)